

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QIDA TƏHLÜKƏSİZLİYİ AGENTLİYİ

ƏMR

№ Ü/120

Bakı şəhəri

“30” 07 20 20 il

Epizootiya əleyhinə profilaktik və diaqnostik tədbirlərin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar məsələlərin tənzimlənməsi haqqında

"Baytarlıq haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq, xüsusi təhlükəli xəstəliklərin qarşısının alınması, habelə xəstəlik risklərinin vaxtında aşkarlanması üçün heyvanların peyvəndlənməsi və heyvan xəstəliklərinin diaqnostikası üzrə planlı profilaktik tədbirlərin həyata keçirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 13 noyabr tarixli 1681 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi haqqında Əsasnamə"nin 3.0.33-6-cı və 5.5.10-cu yarımbəndlərini rəhbər tutaraq

ƏMR EDİRƏM:

1. "Azərbaycan Respublikasında 2021-ci il üzrə epizootiya əleyhinə profilaktik və diaqnostik Tədbirlər Planı" təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. "Azərbaycan Respublikasında 2021-ci il üzrə epizootiya əleyhinə profilaktik və diaqnostik Tədbirlər Planı"nın rayonlar üzrə bölgüsü" təsdiq edilsin (əlavə olunur).
3. Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi Aparatının (bundan sonra - Aparat) Heyvan sağlamlığı şöbəsinin müdiri **Qalib Əbdülməliyevə** tapşırılsın:
 - 3.1. Bu əmrin 1-ci hissəsilə təsdiq edilən Tədbirlər Planının vaxtında və keyfiyyətlə icra olunmasına nəzarəti təmin etsin;
 - 3.2. 2021-ci ildə həyata keçiriləcək diaqnostik tədbirlərin qrafikini müəyyən etsin və onların icrası üçün aidiyyəti qurumlarla əlaqəli fəaliyyətləri təşkil etsin;
 - 3.3. Xəstəliklərin yaratdığı risk səviyyəsindən asılı olaraq xüsusi təyinatlı prosedurların həyata keçirilməsini təşkil etsin;
 - 3.4. Epizootiya əleyhinə tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün bioloji preparatlar ehtiyatının yaradılmasını təşkil etsin və onun istifadə olunmasına nəzarəti təmin etsin.
 - 3.5. Xəstəliklərin erkən aşkarlanması və vaxtında cavab tədbirlərinin həyata keçirilməsinin təmin olunması üçün xüsusi təhlükəli və zoonoz xəstəliklərin epizootoloji monitorinqlərinin əlaqədar qurumlarla birlikdə aparılmasını təşkil etsin.

3.6. Əmrin 1-ci hissəsilə təsdiq edilən epizootiya əleyhinə profilaktik və diaqnostik Tədbirlər Planının icra vəziyyəti barədə hesabatı hər rübdə bir dəfədən az olmayaraq Agentliyin sədr müavini **Balarəhim Quliyevə** təqdim etsin.

4. Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin tabeliyində Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi İnstitutunun İdarə Heyətinin sədri **Sadiq Məmmədova** tapşırılsın ki, Tədbirlər Planında nəzərdə tutulmuş diaqnostika tədbirlərinin yerinə yetirilməsini öz səlahiyyətləri daxilində təmin etsin.

5. Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin regional bölmələrinin rəhbərlərinə tapşırılsın ki, bu əmrdən irəli gələn məsələlərin icrasını öz səlahiyyətləri daxilində təmin etsinlər.

6. Nəzərə alınsın ki, epizootiya əleyhinə tədbirlərin icrasında "Baytarlıq haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələbləri nəzərə alınaraq, Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş bioloji preparatların istifadəsinə icazə verilir.

7. Aparatın Maliyyə və təminat şöbəsinin müdiri **Əziz Şərifova** tapşırılsın ki, bu əmrin icrasından irəli gələn məsələləri səlahiyyətləri çərçivəsində həll etsin.

8. Bu əmrin icrasına nəzarət Agentliyin sədr müavini **Balarəhim Quliyevə** həvalə edilsin.

Əsas: Agentliyin sədr müavini Balarəhim Quliyevin 2020-ci il 29 iyul tarixli DXL000174811 nömrəli xidməti məruzəsi.

Sədr

Qoşqar Təhməzli

Azərbaycan Respublikası
Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi sədrinin
30 iyul 2020-ci il tarixli Ü/120 nömrəli əmr ilə
təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası üzrə 2021-ci il üçün epizootiya əleyhinə profilaktik və Tədbirlər Planı

Profilaktik tədbirlər aparılacaq ərazilərdə xüsusi təhlükəli xəstəliklərə həssas heyvanlar (baş)*

1. İribuynuzlu heyvanlar - 2,55 mln.
o cümlədən ehtimal olunan yeni nəsil cavanlar - 1,2 mln.
2. Xırdabuynuzlu heyvanlar - 7,5 mln.
3. Donuz - 5,0 mln
4. Quş - 32,5 mln.
5. Təkdırnaqlı heyvanlar və dəvələr – 81,0 mln
6. İtlər - 255,0 mln

S/N	Xəstəliklərin adı	Planlaşdırılan		Qeyd
		Ölçü vahidi	Miqdarı	
A. Profilaktik peyvəndləmə				
1. İribuynuzlu heyvanlar				
1.1	Qarayara	min baş	2000	riskə görə**
1.2	Qarayara cavanlarda	min baş	300	
1.3	Dabaq (A.O.Asiya-1)	min baş	4500	riskə görə
1.4	Dabaq (A.O.Asiya-1 cavanlarda)	min baş	300	riskə görə
1.5	Nodulyar dermatit	min baş	2300	riskə görə
1.6	Nodulyar dermatit (cavanlarda revaksinasiya)	min baş	300	riskə görə
1.7	Brusellyoz (Şt-19)	min baş	1000	3 aylıqdan yuxarı dişi və erkək cavanlar. damazlıq törədicilər
1.8	Leptospiroz	min baş	500	riskə görə
2. Xırdabuynuzlu heyvanlar				
2.1	Brusellyoz (Rev -1)	min baş	2000	3 aylıqdan yuxarı dişi cavanlar və damazlıq törədicilər
2.2	Qarayara	min baş	5500	riskə görə**
2.3	Çiçək	min baş	4500	riskə görə (cəmi baş sayının 60%-i)
2.5	Dabaq (A.O)	min baş	10000	riskə görə. ildə 2 dəfə
3. Donuzlar				
3.1	Qarayara	min baş	3	riskə görə
3.2	Klassik Taun	min baş	5	riskə görə
4. Təkdırnaqlılar və dəvələr				
5.1	Qarayara	min baş	60	riskə görə
5.2	Rinopnevmaniya	min baş	1	riskə görə
5.3	Qrip	min baş	1	riskə görə

5. İtlər				
6.1	Quduzluq (sahibli itlər)	min baş	255	
6.2	Quduzluq (sahibsiz itlər)	min baş	30	
6.3	Quduzluq (vəhşi heyvanlarda oral peyvəndləmə)	min baş	100	riskə görə il ərzində 2 dəfə
B. Diaqnostik müayinələr və seroloji monitorinqlər				
1. İribuynuzlu heyvanlar				
1.1	Vərəmə allergik müayinə	min baş	100	Tuberkulinizasiya və kəsim məntəqələrində aktiv müşahidə
1.2	Brusellyoza görə növbəti seroloji monitorinq	min baş	10	RBS, KBR, ELİSA
1.3	Brusellyoza görə immun fonun təyini	min baş	5	ELİSA
1.4	Dabağa görə immun fonun təyini (A. O ASIYA-1)	min baş	10	ELİSA
1.5	Dabağa görə immun fonun təyini (QSZ-təyini)	min baş	3	ELİSA
2. Xırdabuynuzlu heyvanlar				
2.1	Brusellyoza görə növbəti seroloji monitorinq (ana sürü)	min baş	200	ELİSA KBR AR
2.2	Brusellyoza görə immun fonun təyini	min baş	5	RBS, KBR, ELİSA
2.3	Tauna görə seroloji müayinə	min baş	13	ELİSA +PZR
2.4	İnfeksiyon epididimite görə seroloji müayinə	min baş	150	KUMBR, ELISA
2.5	Dabağa görə immun fonun təyini	min baş	150	AR, KBR, ELİSA
2.6	Dabağa görə immun fonun təyini (QSZ-təyini)	min baş	10	ELİSA
2.7	Diktiokaulyoz	min baş	30	kaproloji müayinə
2.8	Fassiolyoz	min baş	30	kaproloji müayinə
2.9	Moniezioz	min baş	30	kaproloji müayinə
3	Exinokokkoz	min baş	30	Kəsim məntəqələrində aktiv müşahidə
3. Quşlar				
3.1	Nyukasl	min baş	3.5	ELİSA
3.3	Yüksək patogen quş qripi	min baş	3.5	ELİSA, PZR
4. Təkdırnaqlılar				
4.1	Manqo		10	allergik müayinə

5. İtlər				
5.1	Vəhşi heyvanlarda quduzluğa görə immun fonun təyini	min baş	5	biomarkerin təyini

C. Epizootoloji monitorinqlər***

N	Xəstəliyin adı	Təxmin olunan nümunə sayı	Müayinə metodu	Məqsəd
1	Dabaq (virusun bütün tipləri);	400	PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
2	Qarayara	1000	PZR bakterioloji	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
3	Quduzluq	500	PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
4	Vərəm	500	PZR Bakterioloji	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
5	Bruselyoz	10000	ELİSA, PZR, KBR, RB Bakterioloji	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
6	Leptospiroz	300	PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
7	Kü isitməsi	300	ELİSA PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
8	Trixinelyoz	50	Trixinelloso opiya	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
9	Şmallenberg	100	ELİSA PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
10	Pasterelyoz	4000	Bakterioloji	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
11	Süngərvari ensefalopatiya	500	ELİSA	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
12	Kontagioz plevropnevmoniya	100	ELİSA PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
13	Yoluxucu nodulyar dərri	1000	ELİSA PZR (400)	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
14	XBH çiçək;	400	ELİSA PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
15	XBH infeksiyon artrit	100	ELİSA	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
16	XBH taun	500	PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
17	Skrepi	400	ELİSA	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
18	Blutanq	400	ELİSA PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
19	Bradzo;	2000	Bakterioloji	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
20	Anaerob enterotoksem	2000	Bakterioloji	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
21	Donuzların Afrika taunu;	100	PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi

22	Donuzların klassik taunu;	100	PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
23	Donuzların vezikulyar xəstəlik	100	ELISA	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
24	Atların Afrika taunu	100	ELISA	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
25	Atların kontagioz metriti	100	PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
26	Atların ensefalomieliti	100	PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
27	Atların manqo xəstəliyi	100	Bakterioloji	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
28	Atların saqqo xəstəliyi	100	Bakterioloji	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
29	Atların qrip xəstəliyi	100	PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
		1000	ELISA	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
30	Atların rinopnevmaniya	100	PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
31	Quşların yüksək patogen qripi	1000	PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
		2000	ELISA	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
32	Nyukasl xəstəliyi	400	PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
		1000	ELISA	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
33	Karpların hemoroji septisemiyası	100	PZR	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi
34	Qızıl balığın furunkulyozu.	100	PZR Bakterioloji	Erkən aşkarlanması və çevrik cavab tədbirlərin görülməsi

*- Naxçıvan MR daxil deyil

**- Epizootoloji risk yanaşması tətbiq edilməklə son 20 ildə qarayara baş verməyən 11 rayonda (Astara, Daşkəsən, Gədəbəy, İsmayıllı, Qəbələ, Quba, Qusar, Lerik, Oğuz, Yardımlıq, Zaqatala) risk əsaslı peyvəndləmə, relyef xüsusiyyətlərinə görə risk az, ancaq heyvanların yerdəyişmə intensivliyi çox olan 11 rayonda isə (Cəlilabad, Göygöl, Qax, Qobustan, Lənkəran, Masallı, Şamaxı, Şəki) baş sayıya görə peyvəndləmə 10%-i qədər azaldılacaq

***- Epidemioloji monitorinqlər Nazirlər Kabinetinin 07 mart 2006-cı il tarixli 65 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Baytarlıq sahəsində profilaktikası, diaqnostikası və ləğvi dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən heyvanların xüsusi təhlükəli xəstəliklərinin siyahısı"na daxil olan xəstəliklərin, o cümlədən ekzotik xəstəliklərin nəzarətdə saxlanması məqsədilə həyata keçirilir.